

Posudek na bakalářskou práci D i t y R u s o v é
Papežství v době pontifikátu Inocence III.: boj proti herezi a nástup
mendikantských řádů

UK FF, Ústav světových dějin, Seminář středověkých dějin, Praha 2013

Bakalářská práce představuje pokus o zhodnocení postavy papeže Inocence III. se zvláštním přihlédnutím na jeho vztah k dobovým heretickým hnutím a formujícím se mendikantským řeholím. Dita Rusová cíleně zaměřila svoji pozornost na dílčí segment dosti obsáhlé problematiky, který sice v zahraniční historiografii nalézá určitý ohlas, v tuzemském prostředí však zůstává poněkud stranou pozornosti. Při zpracování tématu využila studentka základní cizojazyčné monografie, doplněné českou literaturou a menšími studiemi. Neopomenula ani hlavní prameny – jednak Inocencova gesta, jednak primární zdroje k potlačování katarství v Languedoku a texty mapující vznik mendikantského hnutí.

Text je rozčleněn na tři základní části. První představuje uvedení do kontextu doby a hlavních problémů druhé poloviny 12. století. Autorka zde zaměřila svoji pozornost především na ta témata, která považovala za důležitá pro pochopení budoucích kroků papeže Inocence III. (hereze, vztah církevní a světské moci). Druhý oddíl se již soustřeďuje na osobnost Inocence III. – vedle základního biografického uvedení studentka zohlednila papežův výkon pontifikátu směrem ke kuriálnímu prostředí, vztah ke světské moci, resp. význam a průběh čtvrté křížové výpravy. Třetí a nejdůležitější část usiluje o rozbor Inocencova vztahu k dobovým herezím a jejich potlačování a propojuje ho s institucionálním zakotvením mendikantských skupin. Současně je třeba poukázat na rozsáhlejší závěr, kde studentka předložila hodnotící shrnutí problematiky.

Zpracovávané téma představovalo nelehký úkol z mnoha ohledů. Papež Inocenc III. náleží mezi klíčové postavy středověké církve. Zasahoval do mnoha oblastí politického a společenského života, jejichž celkové byt' jen zmapování je většinou i nad rámec možností práce diplomové. Ačkoliv si studentka vybrala dílčí oddíl zájmu (hereze, mendikanti), musela prezentované téma zasadit do smysluplného kontextu a nedopustit se zkreslujícího či tendenčního hodnocení. V tomto ohledu vnímám konečný výsledek jako poměrně zdařilý. Předně nedošlo k podcenění jak heuristické, tak obsahové stránky. I když samozřejmě bylo možno shromáždit mnoho dalších prací, s ohledem na vytčené cíle jsou použité primární i sekundární zdroje dostatečné a vhodně zvolené. Obsahové zpracování je na solidní úrovni, kterou neoslabuje ani zjednodušující pohled na některé otázky (např. vztah Inocence k světským vládcům či popsání katarství). S ohledem na nároky bakalářské práce a směřování tématu lze tyto zploštělosti respektovat. Především v třetí rozborové a hodnotící kapitole byly cíle naplněny dostatečně, bez tendenčního pohledu na motivy postupu proti katarům a s pochopením vzniku mendikantských řeholí v kontextu doby.

Bakalářská práce Dity Rusové je psána kultivovaným a jistým jazykem, bez gramatických či stylistických pochybení. Rovněž formální stránka je korektní, snad jen obsah by měl zahrnovat paginaci. Hodnocenou práci považuji za hajitelnou bez výhrad a při přesvědčivé obhajobě doporučuji klasifikaci výborně.

V Hostivici 7. června 2013

PhDr. ThLic. Drahomír Suchánek, PhD. ThD.